

Capitolul 8

»Când s-a făcut ziuă, toți preoții cei mai de seamă și bătrânii norodului au ținut sfat împotriva lui Isus, ca să-L omoare.« Matei 27, 1

Dimineața din ziua răstignirii

Când Petru s-a lepădat ultima dată de Hristos și cocoșul a cântat a doua oară, era deja dimineața devreme. Putem presupune că aceasta a avut loc cu o oră, sau două ore înainte să apară la orizont crepusculul. Când a părăsit Petru locul întâmplărilor, probabil că judecarea în casa lui Caiafa era în faza decisivă. Noaptea era pe sfârșite. Membrii marelui sfat se înțeleseseră deja să-L considere vinovat, și rostiseră sentința de condamnare la moarte. Problematic era pentru ei, cum să legitimizeze judecarea și cum puteau să execute mai bine pedeapsa.

Strategia marelui sfat este stabilită

Marele sfat avea nevoie în procedura împotriva lui Isus de o strategie bine gândită. Cu câțiva ani mai înainte, Roma a interzis căpeteniilor iudaice să execute pedeapsa cu moartea în responsabilitate proprie (compară cu Ioan 18, 31). Toate pedepsele cu moartea trebuiau aprobate și executate de reprezentanți ai autorităților romane. Exista o excepție, când un ne-iudeu profana Templul, prin depășirea zonei de delimitare din curtea din față destinată păgânilor. Atunci el putea fi omorât imediat cu pietre. Câteodată iudeii peste măsură de zeloși voiau să omoare cu pietre pe oamenii care săvârșiseră fapte vrednice de pedeapsa cu moartea. (De exemplu, oamenii din evanghelia după Ioan 8, 3-11 voiau să omoare cu pietre pe femeia care fusese prinsă în preacurvie.) Istoria acestui timp lasă să se recunoască că din când în când Roma, din motive politice, trecea cu vederea astfel de omoruri cu pietre – în mod deosebit atunci când erau făcute de oameni care aveau în spatele lor o mulțime mare din popor (compară cu Faptele Apostolilor 7, 54-60). Când era însă vorba de sentințe oficiale ale marelui sfat, Roma nu era așa de tolerantă. Deoarece acest sfat era singurul tribunal iudaic recunoscut și autorizat de Roma, se aștepta din partea membrilor lui loialitate față de politica romană, care îi limita puterile.

În afară de aceasta, înputernicirea marelui sfat se limita la probleme religioase. De aceea erau puține cazurile judecate de el, care se încheiau cu pedeapsa cu moartea. În cazurile extreme membrii sfatului reușeau să obțină aprobarea romană pentru executarea pedepsei capitale, dată unui instigator la blasfemie. Deoarece romanii aveau versiunea lor mitologică referitoare la politeism, nu voiau să incite zelul iudaic de a ucide pe cei ce se abat de la credință.

Membrii marelui sfat intenționau desigur să obțină aprobarea de la Roma pentru executarea pedepsei cu moartea dată lui Isus. În acest caz trebuiau să prezinte argumente convingătoare împotriva lui Isus. Din cauză că procesul a avut loc așa de repede și pe timpul nopții, credibilitatea procedurii lor împotriva lui Isus era periclitată. Probabil că acesta a fost motivul pentru care sfatul s-a hotărât în orele dimineții (probabil ora 3 sau 4 dimineața) să se reîntrunească mai târziu. Fără îndoială toți au fost bucuroși să facă o pauză. Întreruperea ședinței oferea membrilor sfatului posibilitatea să doarmă câteva ore. Puteau să reia oficial procesul de îndată ce s-a făcut ziuă. Atunci vor rosti o sentință formală, și anume în concordanță cu procedurile prevăzute pentru astfel de cazuri. Dacă cineva ar fi contestat legalitatea felului în care a procedat marele sfat față de Hristos, ei puteau atunci să afirme că sentința a fost rostită în plină zi.

Nu au pierdut deloc timpul. Evanghelistul Luca relatează că membrii conducători ai marelui sfat au convocat din nou adunarea și au adus pe Isus să-L judece »când s-a făcut ziuă« (Luca 22, 66). Evanghelistul Matei descrie aceiași adunare în felul următor: »Când s-a făcut ziuă, toți

preoții cei mai de seamă și bătrânii norodului au ținut sfat împotriva lui Isus, ca să-L omoare» (Matei 27, 1).

Hristos a fost păzit toată noaptea, probabil într-o temniță subterană a casei lui Caiafa. În acel loc din Ierusalim, unde a avut loc predarea în casa lui Caiafa, există o temniță mică din piatră a cărei intrare este atât de mare, cât poate să intre numai un singur om, fiind loc numai pentru o persoană. După ce judecarea Sa s-a încheiat, probabil că Hristos a fost ținut la arest pentru restul din noapte într-o astfel de temniță. Este posibil să fi fost ținut într-o încăpere din casa lui Caiafa, fiind păzit de oameni înarmați. Oricum ar fi fost, când a venit dimineața a fost legat din nou (așa cum se legau criminalii de obște, cu mâinile la spate) și a fost readus înaintea marelui sfat. Membrii sfatului trebuiau să rostească oficial sentința și să decidă cum să se execute pedeapsa cu moartea, care i-a fost dată.

Sfatul a aplicat aceleași metode de interogare, pe care le-a aplicat Caiafa în timpul interogatoriului nocturn cu puțin timp mai înainte. Evanghelistul Luca descrie judecarea în felul următor:

»Când s-a făcut ziuă, bătrânii norodului, preoții cei mai de seamă și cărturarii s-au adunat împreună, și au adus pe Isus în Soborul lor. Ei I-au zis: „Dacă ești Tu Hristosul, spune-ne!” Isus le-a răspuns: „Dacă vă voi spune, nu veți crede; și dacă vă voi întreba, nu-Mi veți răspunde, nici nu-Mi veți da drumul. De acum încolo, Fiul Omului va ședea la dreapta puterii lui Dumnezeu.” Toți au zis: „Ești Tu dar Fiul lui Dumnezeu?” Și El le-a răspuns: „Așa cum o spuneți: da, sunt.” Atunci ei au zis: „Ce nevoie mai avem de mărturie? Noi înșine am auzit-o din gura Lui.”» (Luca 22, 66 – 71).

Ei voiau să scoată de la Isus afirmația, că El este Mesia. Cu toate că s-au oferit mulți martori împotriva Lui, ei nu au putut dovedi că El ar fi zis vreodată în public, că El este Hristosul (cu toate că a zis de multe ori). Da, El era Hristosul, dar această afirmație cu privire la Persoana Sa nu a făcut-o în public. De aceea, mărturisirii lui Petru (»Tu ești Hristosul, Fiul Dumnezeului celui viu«) i-a replicat Isus cu: »Ferice de tine, Simone, Fiul lui Iona; fiindcă nu carnea și sângele ți-a descoperit lucrul acesta, ci Tatăl Meu care este în ceruri« (Matei 16, 16-17). Apoi a poruncit ucenicilor să nu spună nimănui, că El este Mesia (versetul 20).

Oamenii, care au auzit învățătura lui Isus, aveau diferite păreri cu privire la identitatea Sa. El a întrebat pe ucenici: »Ce zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului?« În răspunsul ucenicilor se vede cât de diferite erau părerile cu privire la identitatea Lui. »Unii zic că ești Ioan Botezătorul; alții, Ilie; alții, Ieremia, sau unul din proroci« (versetele 13-14).

Faptul că părerile cu privire la identitatea Sa erau așa de opuse una de alta era din cauză că El nu a învățat niciodată clar în public, că El este Mesia. El a făcut aluzie, că El a împlinit prorocia cu privire la Mesia (Luca 4, 18-21). În discuții particulare a spus anumitor oameni, că El este Mesia (Ioan 4, 25-26). El a spus că Scripturile Vechiului Testament s-au referit la El (Ioan 5, 39). Era general cunoscut că cei mai apropiați urmași ai Lui credeau că El era Mesia. Intrarea Lui triumfală în Ierusalim cu mai puțin de o săptămână înainte de prinderea Lui arată cât de răspândită era această credință. Dar după voința marelui sfat, Isus Însuși trebuia neapărat să treacă în procesul-verbal că are pretenția de a fi Mesia.

Răspunsul lui Isus a dat la iveală părerea preconcepută a membrilor sfatului: dacă El ar fi revendicat dreptul de a fi Mesia, ei nu vor crede. Ei nici nu vor verifica cu toată seriozitatea nici măcar una din dovezile pe care El le-ar putea aduce. Ei au văzut deja o mulțime de dovezi ale puterii Lui divine, respectiv, au auzit de ele. Da, una din cele mai mari minuni ale Sale – învierea lui Lazăr – a constituit motivul care i-a făcut să se decidă să-L omoare (Ioan 11, 53).

În afară de aceasta, El le-a atras atenția, că El i-a întrebat deja cu privire la legitimitatea Lui mesianică, și ei au refuzat să dea răspuns (compară cu Luca 20, 3-7, 41-44). Dacă ei nu puteau să explice dovezile din care reieșea că El este Mesia, atunci să-I dea drumul. Era însă evident că ei

nu intenționau să facă nici pe una, nici pe cealaltă. Isus a devenit jertfa unui scandal juridic – acesta nu a fost un proces legitim.

Chiar dacă ei nu au crezut că El este Mesia, El le-a oferit asigurarea solemnă, că va veni timpul, când Fiul Omului va sta la dreapta puterii lui Dumnezeu. Prin aceasta a lăsat să se recunoască, că odată se va întoarce foaia și El va fi judecătorul lor.

Deoarece răspunsul Lui nu i-a mulțumit pe deplin, L-au constrâns cu o altă întrebare: »Ești Tu dar Fiul lui Dumnezeu?« De data aceasta El a răspuns simplu: »Așa cum o spuneți; da, sunt« (Luca 22, 70).

Tocmai aceasta așteptau ei. Acum au auzit la lumina zilei, pretenția Lui oficială, de a fi Fiul lui Dumnezeu. El le spusese deja că pentru ei era absolut lipsit de importanță, dacă această pretenție era adevărată sau nu. Cu toate că în timpul lucrării Lui au fost o mulțime de dovezi care consolidau dreptul Său – și unii din acești oameni au văzut cu ochii lor astfel de dovezi -, nu au fost nicidecum interesați să dovedească sau să contrazică temeinicia acestora. Pe ei îi interesa cum puteau să-L ducă cât mai repede la cruce. Aceasta însemna în cele din urmă, că ei Îl omorau ca pe Unul care a spus adevărul.

Abia spusese Isus că El este Fiul lui Dumnezeu, că ei au și terminat procesul. »Ce nevoie mai avem de mărturie?« (versetul 71). Și acum, ca și în orele de noapte, nu I S-a oferit ocazia să cheme martori în apărarea Lui. Nu a fost admisă niciuna din dovezile care confirmau că dreptul pe care și-L revendica era adevărat. Dovezile erau insignifiante, în ceea ce privește pe acești oameni. Ei rostiseră deja mai înainte sentința de vină. Ce spunea Isus oferea procedurii lor aparența necesară de legitimitate. În ceea ce-i privea, oricare alte mărturii erau de prisos și fără sens. Acum îi interesa să execute cât mai repede posibil sentința.

Imediat după aceea au hotărât să prezinte pe Isus înaintea lui Pilat din Pont, ca să ia permisiunea romană de executare a pedepsei cu moartea – de preferat să fie făcută de călăii romani. »... L-au dus și L-au dat în mâna dregătorului Pilat din Pont« (Matei 27, 2).

Sinuciderea lui Iuda

Matei întrerupe în acest loc în evanghelia sa relatarea despre judecarea lui Isus, ca să descrie sfârșitul pământesc al lui Iuda. Este posibil ca această parte din istoria patimilor să aparțină cronologic în acest loc. Probabil că Matei a încadrat-o aici pentru a arăta contrastul bătător la ochi între crima oribilă a lui Iuda, pe de o parte, și curăția desăvârșită, întruchipată în Isus. Oricum ar fi, faptul că relatarea a atins acest punct, dovedește cât de nedreaptă a fost în orice privință moartea lui Isus. Aceasta se recunoaște din aceea, că acela, care L-a trădat, a fost așa de aspru muștrat de conștiință, că nu a putut trăi mai departe.

Evanghelistul Matei scrie:

»Atunci Iuda, vânzătorul, când a văzut că Isus a fost osândit la moarte, s-a căit, a dus înapoi cei treizeci de arginți, i-a dat preoților celor mai de seamă și bătrânilor, și a zis: „Am păcătuit, căci am vândut sânge nevinovat.” „Ce ne pasă nouă?” iau răspuns ei. „Treaba ta.” Iuda a aruncat arginții în Templu, și s-a dus de s-a spânzurat« (Matei 27, 3-5).

Pe baza formulării din evanghelia după Matei se poate presupune că acest eveniment a fost relatat aici, deoarece aparține aici din punct de vedere cronologic: »Atunci Iuda ... când a văzut că Isus a fost osândit la moarte« (versetul 3). Nu ni se spune unde se afla Iuda, pe când Isus era la judecată. Este greu de presupus că a participat activ la judecarea lui Isus. În acest caz ar fi fost un martor cu antecedente, ale cărui afirmații ar fi fost probabil inacceptabile, deoarece el era un rebel și un trădător. Așa cum se poate deduce clar din evenimentele care au avut loc după aceea, nici măcar aceia, care au fost complicii lui la trădare, nu au mai avut a face cu el, după ce el a făcut trădarea. Prin aceasta Iuda a devenit în toate privințele un exilat – era un trădător de ambele părți.

Cu toate acestea Iuda avea interese față de rezultatele procesului. Ca și Petru, se pare că a urmărit de la distanță cele ce au avut loc. Cel puțin se pare că a fost de față la ultimul interogatoriu de dimineață al marelui sfat, căci, așa cum spune evangelistul Matei, el a văzut că Hristos a fost condamnat. Probabil că Iuda a văzut cum Isus a fost legat și dus la Pilat. Este posibil ca să fi înțeles grozăvia păcatului lui. Când Iuda a văzut urmările trădării lui și cum a fost maltratat Isus, deja totul era prea mult pentru el. Probabil că în acest moment Iuda a înțeles pentru prima dată cât de mult a păcătuit și cât de nebun a fost. A trădat pe Fiul lui Dumnezeu pentru un pumn de bani. Ca unul din cei doisprezece ai cercului intim al ucenicilor a avut ocazia deosebit de mare să trăiască în părtășie intimă cu Dumnezeu devenit om și să fie ucenicul Lui, dar a irosit această ocazie. În afară de el au fost numai unsprezece oameni în istorie care au savurat o relație așa de personală cu Fiul lui Dumnezeu în imediata Lui apropiere. Niciun alt om nu a auzit așa de multe adevăruri din gura Domnului și pe care le-a respins în totalitate. Niciunul din aceia care au respins pe Domnul nu a avut privilegiul să trăiască așa de aproape și de mult cu El.

Istoria cunoaște o mulțime de criminali, care aparent au fost și sunt mai demn de disprețuit decât Iuda Iscarioteanul. Dacă comparăm pe Iuda cu unul care a ordonat un genocid, a dus o viață dezordonată, sau a făcut fapte grozav de rele, atunci Iuda nu ar apărea așa de rău. În realitate nu a fost și nu este niciun om care a fost sau este așa de rău ca el. Niciunul nu a păcătuit așa de rău ca El - cu toate că a fost așa de luminat și avea privilegiu deosebit. Nimeni nu a trădat vreodată ca el pe cineva, care era nevinovăția în persoană. Nimeni n-a rămas vreodată așa ca el de împietrit în inimă, cu toate că el a simțit mult timp bunătatea plină de înțelegere. Să ne gândim că Iuda, ca și ceilalți ucenici, au trăit toate semnele harului divin al lui Hristos, atunci când trei ani L-a urmat pe Domnul.

Dar toate aceste privilegii nu au avut nici cea mai mică influență asupra inimii lui Iuda. Timp de trei ani s-a împotrivit tuturor adevărilor, pe care le-a auzit de la Isus, și le-a respins. Și-a împietrit inima față de ele și în taină s-a format ca omul care a disprețuit pe Fiul lui Dumnezeu nevinovat. Și totuși în toți acești trei ani a fost un maestru al prefăcătoriei, reușindu-i să-și ascundă adevăratul lui caracter față de toți, în afară de Isus. În cele din urmă s-a lăsat înșelat de persoana care a oferit mai mult, vânzându-și bucuros toate privilegiile lui spirituale și a trădat pe Hristos Însuși. Nu ne putem imagina cât de rea a fost inima lui.

Nu este de mirare că Isus îl numește »drac« (Ioan 6, 70). Tot așa de puțin este de mirare, că satana a avut acces în inima lui Iuda (Ioan 13, 27; Luca 22, 3). Niciodată nu a fost vreun om pe pământ, care să fi fost așa de căzut ca el.

Însă nici măcar Iuda nu a putut să fugă dinaintea consecințelor îngrozitoare și dureroase ale propriei vine. În cele din urmă va veni momentul când sufletul lui – cu toate că era așa de nesimțitor în inimă și conștiință – se va confrunta cu sentimentul vinovăției, care îl va împovăra toată veșnicia.

Doar ce văzuse cum Isus a fost legat și dus, că l-a și cuprins căința pe Iuda. În reacția lui nu se recunoaște pocăința adevărată, ci numai remușcarea. (Cu toate că în unele versiuni ale Bibliei se spune că Iuda s-a căit, în greacă nu se folosește cuvântul întrebuițat pentru pocăință – *metanoēō* – ci o altă expresie – *metamelomai* – care înseamnă regret profund.) Lui Iuda i-au devenit clar consecințele amare ale păcatului – urmări pe care el le ura. El nu a ajuns însă să urască păcatul.

De ce Iuda a fost cuprins deodată de regret, atunci când a văzut că Isus a fost condamnat? Probabil că, atunci când L-a trădat, s-a gândit că Isus va scăpa, așa cum a făcut-o de mai multe ori mai înainte. Sau probabil că Iuda a presupus, că Isus va fi în stare să aducă argumente care să-L dovedească nevinovat față de acușările care I se aduceau. În fond nu I se putea dovedi nicio fărădelege. Și niciodată Iuda nu L-a văzut pe Isus că ar fi *eșuat* în vreo situație. Probabil că Iuda a sperat cu adevărat ca Isus să scape, sau să poată să-și dovedească nevinovăția. Atunci, după părerea lui, totul ar fi fost în cea mai bună ordine: Iuda și-ar fi păstrat cei treizeci de arginți. Și nici Isus nu ar fi trecut, prin ce a trecut. Iar preoții ipocriți ar fi rămas fără cei treizeci de arginți. Argumentând în felul acesta, probabil că Iuda a fost convins că trădarea lui Isus făcută de el nu va

fi așa de gravă și nu va avea consecințe serioase de durată – în mod deosebit nu, dacă Isus era adevăratul Mesia.

Dar acum, când a văzut pe Hristos condamnat, a recunoscut pentru prima dată dimensiunea imensă a vinei sale. Și ea era mult mai mult decât putea el să suporte.

Iuda a vrut să scape neapărat de consecințele faptelor lui. Să observăm ce face, atunci când a încercat să scape de vina lui. După etaloanele omenești, aceasta putea trezi impresia unei dovezi impresionante că el s-a căit cu adevărat. *În primul rând a vrut să dea banii înapoi.* El a adus cei trezeci de arginți înapoi la marele sfat și a rugat zadarnic pe membrii acestuia să ia banii înapoi. Probabil că a făcut aceasta pe când ei erau la sfârșitul judecării lui Isus, când Hristos a fost dus înaintea lui Pilat. Mai înainte, pe Iuda îl interesa numai acești bani. Acum voia cu orice chip să scape de ei, deoarece ei îi aminteau de vina lui, care îl făcea să-l doară foarte rău. Prin nebăgare de seamă au devenit un cărbune aprins în mâinile sale. *În al doilea rând a vrut să facă o mărturisire.* Iuda a mărturisit verbal vina lui. A recunoscut că a păcătuit, și totodată a afirmat cu tărie că Isus este nevinovat.

Prin faptul că face aceasta, la prima vedere dă impresia că se află la începutul unui drum lung al pocăinței. Aceasta nu era însă adevărata pocăință. Cu toate că este adevărat, că și-a recunoscut păcatul, nu s-a întors spre Dumnezeu, ca să-I ceară iertare. Nu a venit ca fiul pierdut la acela împotriva căruia a păcătuit. Evident, iubea pe Hristos, atunci când a dus banii înapoi la marele sfat, tot așa de puțin, ca și atunci când membrii acestuia i-au dat banii. Singurul lucru care s-a schimbat a fost, că acum simțea permanent urmările păcatului său, consecințele păcatului său îl apăsau greu. Așa cum mulți în zilele noastre mărturisesc că s-au pocăit, Iuda voia și el în primul rând să scape de povara vinei lui, care îl chinuia. Deoarece muștrările de conștiință îl apăsau permanent, nu a mai putut suferi și voia să se elibereze de ele.

Păcatul nu aduce niciodată adevărata împlinire. Cu toate că păcatul oferă plăceri temporale (compară cu Evrei 11, 25), la urmă vine întristarea, supărarea și durerea. Deoarece Iuda – mânat de dragostea pentru bani – a căutat pentru o clipă savurarea lucrurilor pământești, a pierdut orice posibilitate a unei bucurii reale, sau de împlinire. Apostolul Pavel a scris: »Iubirea de bani este rădăcina tuturor relelor; și unii, care au umblat după ea, au rătăcit de la credință, și s-au străpuns singuri cu o mulțime de chinuri« (1 Timotei 6, 10). Iuda este modelul acelora despre care scrie Pavel. Niciodată nu s-a străpuns cineva cu dureri mai mari decât Iuda – și aceasta din cauza iubirii de bani nebune.

Iuda nu a găsit nici un fel de înțelegere și de sprijin la complicii trădării pe care a făcut-o. Reacția lor la mărturisirea lui nu conține în fond decât batjocură: »„Ce ne pasă nou?“, i-au răspuns ei. „Treaba ta.“« (Matei 27, 4). În acel moment erau foarte preocupați cu alte lucruri, ca să se poată ocupa cu Iuda. Ei voiau neapărat să ducă pe Isus la cruce. Răceala răspunsului lor este uimitoare. Iuda le-a mărturisit deschis că el a vândut sânge nevinovat. Faptul că această mărturisire nu însemna nimic pentru ei, lasă să se recunoască că intențiile lor au fost de la început în totul rele. Ei voiau neapărat să crucifice pe Isus, cu toate că știau foarte bine că este nevinovat.

Deoarece Iuda nu a putut să-i determine să primească banii înapoi, i-a aruncat în Templu și a plecat. Se poate înțelege că el a aruncat banii în locul sfânt, unde intrau preoții, în felul acesta i-a *constrâns* să-și primească banii. Iuda a vrut cu această faptă să le spună: ei să-și primească banii de argint, care mărturiseau despre vina lui.

În Deuteronom 27, 25 se spune: »Blestemat să fie cel ce va primi un dar ca să verse sângele celui nevinovat!« Iuda trebuie să fi văzut banii în chip superstițios, ca aducători de blestem. Probabil că a sperat, ca prin aruncarea banilor să poată scăpa de blestem. Cel puțin voia să aducă același blestem peste complicii trădării lui. Aceasta explică comportarea lui din această scenă, ca și cum banii ar fi devenit un fier roșu pentru el. Prin faptul că a aruncat banii și a plecat imediat, nu le-a oferit altă posibilitate, decât ca ei să ia banii înapoi.

Acesta a fost Iuda – fără prieteni, fără speranță și prăbușit sub povara propriei vine. Luându-și viața, s-a legat pentru totdeauna de vina proprie. Dacă era cineva care să știe aceasta, atunci acela era Iuda: el a auzit mereu ce spunea Isus despre iad – că el este un loc de chinuri veșnice și unde

focul nu se stinge, unde nu va înceta plânsul și scrâșnirea dinților (Matei 8, 12; 13, 42,50; 22, 13; 24, 51; 25, 30; Luca 13, 28; Marcu 9, 43-48). Chinul vinovăției și muștrările de conștiință se vor amplifica în iad – rozând ca un vierme care nu se satură și care nu moare.

Dacă se dorește să se cunoască mai mult împrejurările cu privire la sinuciderea lui Iuda, atunci să se citească relatarea lui Luca din Faptele Apostolilor capitolul 1. Luca redă acolo, ce spune Petru despre Iuda, iar apoi face următoarea remarcă: »Omul acesta a dobândit un ogor cu plata nelegiurii lui, a căzut cu capul în jos, a plesnit în două prin mijloc, și i s-au vărsat măruntaiele. Lucrul acesta a ajuns așa de cunoscut de toți locuitorii din Ierusalim, încât ogorul acela a fost numit în limba lor: „Acheldama”, adică: „Ogorul sângelui.”« (Faptele Apostolilor 1, 18-19).

Dacă unim relatarea lui Luca cu cea a lui Matei, putem să reconstruim cele întâmplate. Iuda s-a spânzurat de o creangă putredă a unui copac. Probabil că aceasta se întindea peste un colț de stâncă, sau peste o stâncă cu crăpături la marginea ogorului olarului. Când s-a spânzurat, creanga s-a rupt, așa că Iuda a căzut cu capul în jos – așa cum relatează Luca în Faptele Apostolilor – și corpul lui s-a mutilat îngrozitor.

Ipocrizia responsabililor de la Templu

Marii preoți par să împărtășească comportarea superstițioasă a lui Iuda față de banii de sânge. Cu toate că lui Iuda i-a reușit să-i lase să poarte ultima răspundere, ei nu au vrut să păstreze acești bani. Nici nu au vrut să-i pună în visteria Templului. Evanghelistul Matei scrie:

»Preoții cei mai de seamă au strâns arginții, și au zis: „Nu este îngăduit să-i punem în visteria Templului, fiindcă sunt preț de sânge.” Și după ce s-au sfătuit, au cumpărat cu banii aceia „Țarina olarului”, ca loc pentru îngroparea străinilor. Iată de ce țarina aceea a fost numită până în ziua de azi „Țarina sângelui”. Atunci s-a împlinit ce fusese vestit prin prorocul Ieremia, care zice: „Au luat cei treizeci de arginți, prețul celui prețuit, pe care l-au prețuit unii din fiii lui Israel; și i-au dat pe Țarina olarului, după cum îmi poruncise Domnul.”« (Matei 27, 6-10).

Cu toate că evanghelistul Matei se referă la Ieremia, el face aluzie la Zaharia 11, 12-13: »Și Mi-au cântărit, ca plată, trei zeci de arginți. Dar Domnul Mi-a zis: „Aruncă olarului prețul acesta scump, cu care M-au prețuit!” Și am luat cei trei zeci de arginți, și i-am aruncat în casa Domnului, pentru olar.”« Zaharia a schizat comportarea lui Iuda cu foarte mare exactitate. (Faptul că evanghelistul Matei se referă la »Ieremia«, lasă să se recunoască împărțirea general obișnuită a canonului ebraic. El consta din trei părți: Legea, scrierile poetice și profeții. Așa de exemplu, scrierile poetice erau denumite cu titlul generic »Psalmi«, deoarece aceștia constituie prima carte din această parte a canonului (compară cu Luca 24, 44). Tot așa, scrierile profetice au fost câteodată rezumate în denumirea »Ieremia«, deoarece cartea cu același nume stătea la începutul părții profetice a canonului ebraic.)

Atât evanghelistul Matei, cât și Luca, amintesc că ogorul era cunoscut în general sub numele de „ogorul sângelui». În timpul când au fost scrise evangheliile (la aproximativ trei zeci de ani de la crucificare), locul era cunoscut de cei mai mulți.

În ziua când a murit Iuda, era încă cunoscut sub denumirea de »Țarina olarului«. Este vorba probabil de un loc neutilizat, plasat la marginea unei olării. Probabil că era un loc unde cândva a fost găsit mult lut pentru făcut oale, iar după ce rezervele s-au terminat și-a pierdut orice utilizare de către olari. Deoarece reducerea rezervelor de lut a schimbat mult valoarea inițială a terenului, cei trei zeci de arginți au fost suficienți ca să poată fi cumpărat.

Cu toate că evanghelistul Luca dă impresia că Iuda însuși a cumpărat țarina, vrea fără îndoială să spună că s-a cumpărat cu banii lui Iuda. Din relatarea evanghelistului Matei rezultă clar că responsabilii de la Templu au fost cei care au cumpărat țarina, probabil după ce Iuda a murit în

acea țarină. Ei au transformat țarina într-un loc de înmormântare al „străinilor” – cu toată probabilitatea păgâni sau exilați.

Această țarină părea să fie un fel de act de îndurare, dar în realitate s-a dovedit a fi o prefăcătorie monstruoasă. Membrii marelui sfat, în atitudinea lor față de Isus, nu s-au preocupat până în acel moment cu corectitudinea juridică. Ei au lezat practic orice drept juridic, ca să ajungă la rostirea sentinței de vinovăție a lui Isus. Au luat bani din visteria Templului, ca să plătească pe Iuda pentru trădarea Domnului lui. Când însă s-a pus problema ca acești bani de sânge să fie returnați în visteria Templului, se pare că au fost cuprinși de remușcări. (Probabil că la baza acestui fapt stătea superstiția care îl călăuzise și pe Iuda. În consecință au pus blestemul din Deuteronom 27, 25 cu privire la arginți în legătură cu presupusul obiect de blestem, fără să înțeleagă că era trădarea însăși care a cauzat blestemul.)

Preoții și-au rostit singuri sentința, când au recunoscut că arginții erau „bani de sânge”. În fond, prin aceasta au recunoscut că banii (potrivit cu textul din Deuteronom 27, 25) au fost »un dar ca să verse sângele celui nevinovat«. În crasă opoziție cu Iuda, fapta pe care s-au gândit s-o facă acești oameni pare că nu a dat naștere la muștrări de conștiință. »Ce ne pasă nouă!«, a fost replica lor batjocoritoare la cuvintele lui Iuda.

Pe ei îi interesa aspectul exterior. În aceasta consta greșeala permanentă a unei mari părți a cărturarilor, fariseilor, saducheilor și a celorlalți conducători religioși ai poporului iudeu din timpul lui Isus. Ei au finisat respectarea exterioară a Legii. Au știut s-o prezinte cu măiestrie înaintea ochilor altora ca fiind sfântă. Îmbrăcămintea lor, comportarea lor și ceremoniile lor religioase au avut ca țintă, fără nici o excepție, să trezească *aparența* unei stări de sfințenie. Dar au neglijat lucruri mai importante – în mod deosebit adevărata neprihănire lăuntrică. Erau ipocriți. Isus i-a muștrat, căci ei curățau marginea exterioară a paharului, dar înlăuntru lui era plin de stricăciune. El îi compara cu mormintele văruite, care în afară erau albe și curate, dar înlăuntru erau pline de moarte și necurăție:

»Vai de voi, cărturari și farisei fățarnici! Pentru că voi curățiți partea de afară a paharului și a blidului, dar înlăuntru sunt pline de răpire și de necumpătate. Fariseu orb! Curăță întâi partea dinlăuntru a paharului și a blidului, pentru ca și partea de afară să fie curată. Vai de voi cărturari și farisei fățarnici! Pentru că voi sunteți ca mormintele văruite, care, pe dinafară se arată frumoase, iar pe dinlăuntru sunt pline de oasele morților și de orice fel de necurăție. Tot așa și voi, pe dinafară vă arătați neprihăniți oamenilor, dar pe dinlăuntru sunteți plini de fățarnicie și de fărădelege.« (Matei 23, 25-28).

Isus a învățat mereu această temă chiar de la începutul activității Lui publice. Aceasta a fost, de exemplu, mesajul central al prediciei Lui de pe Munte, în care a învățat că în legea morală divină este vorba în realitate de inimă și nu de lucrurile exterioare, cum ar fi îmbrăcămintea sau ritualurile, respectiv comportarea în public (Matei 6).

Membrii marelui sfat, care au condamnat pe Hristos, personifică prefăcătoria monstruoasă, căreia El I s-a împotrivit permanent. În fățarnicia lor au refuzat înaintea ochilor publicului să pună banii de sânge în visteria Templului. Nu îi apăsă însă nici un sentiment de vină, atunci când Iuda a aruncat *pe ascuns* banii în visteria Templului. Pe ei nu-i interesa propria vină îngrozitoare, ci numai efectul pe care ea îl avea asupra altora. Nu aveau timp să gândească despre nevinovăția lui Isus. (»Ce ne pasă nouă?«) Pe ei îi interesa mai mult să trezească impresia că El era vinovat de moarte. Atâta timp cât au putut să acopere complotul lor sinistru cu mantaua aparentei legitimități, au fost totdeauna gata să îndeplinească planul lor păcătos. Vor face tot ce le stă în putință, ca să dea impresia că Isus este vinovat, în timp ce ei erau nevinovați. Desigur ei știau foarte bine că în realitate era exact contrariul.

Acum încercau să implice și pe romani în complotul de ucidere al lui Isus.